

Základní škola a Mateřská škola Sudice, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„ŠKOLA U HRANIC – BEZ HRANIC“

Základní škola a Mateřská škola Sudice,

příspěvková organizace

Sudice, Hlavní 78

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1	Úplnost a velikost školy	4
2.2	Vybavení školy.....	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru.....	5
2.4	Charakteristika žáků	5
2.5	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	5
2.6	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
2.7	Zájmové aktivity pro žáky	6
2.8	Poskytování poradenských služeb ve škole.....	7
2.8.1	Zaměření poradenských služeb.....	7
2.8.2	Kariérové poradenství.....	7
2.8.3	Prevence sociálně patologických jevů	8
2.8.4	Psychologická péče	8
2.9	Řízení a organizace výuky.....	9
2.9.1	Ročníkové řízení a plánování	9
2.9.2	Řízení a koordinace práce učitelů	9
2.9.3	Řízení a koordinace práce žáků	9
2.9.4	Klasifikace.....	10
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	11
3.1	Zaměření školy	11
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	12
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	18
3.4	Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	24

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ZÁKLADNÍ ŠKOLY SUDICE, OKRES OPAVA PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ZPRACOVANÝ PODLE RVP ZV

Název školního vzdělávacího programu

„Škola u hranic – bez hranic“

Č. j. : ZSAMS/110/2016

Předkladatel školního vzdělávacího programu

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Sudice, p.o., okres Opava

Adresa školy: Hlavní 78, 747 25 Sudice

IČO: 70 97 55 07, IZO: 102 432 694

Ředitel školy: Mgr. Ivana Kobzová

Koordinátor ŠVP: Mgr. Lenka Běláková

Kontakty: telefon: 553 761 032

e-mail: reditel@skolasudice.cz

www stránky: skolasudice.cz

Zřizovatel: Obec Sudice

právní forma: obec, IČO: 00 300 713

Náměstí P. Arnošta Jureczky 13

747 25 Sudice

Telefon: 553 76 10 22

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2022

Razítko školy:

Podpis ředitele: Mgr. Ivana Kobzová

Poslání školy

Hlavním posláním naší základní školy je vzdělávání a výchova žáků. Budeme klást důraz na všestranný rozvoj osobnosti dítěte, základních schopností a dovedností důležitých pro život. Velký význam sehrává předávání základních životních zkušeností v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků. V neposlední řadě budeme dbát na respektování individuální potřeby a zájmu dítěte.

Desatero Základní školy a Mateřské školy Sudice

1. Škola bude vzdělávat žáky tak, aby byli co nejlépe připraveni na život.
2. Ve škole budou pedagogové plně respektovat možnosti, schopnosti a potřeby žáků.
3. Škola bude místem, které bude probouzet, maximálně rozvíjet a uplatňovat potenciál žáka.
4. Ve škole bude zdravé klima, kde budou moci žáci uspokojit své touhy a potřeby v prostředí.
5. Žáci a rodiče dostanou možnost zapojit se do dění školy.
6. Škola se stane místem, kam žáci a učitelé budou chodit rádi, budou k sobě tolerantní a chápaví.
7. Snahou učitelů bude co efektivněji řídit vzdělávání na naší škole.
8. Ne všichni žáci budou ve všech oblastech dosahovat vynikajících výsledků, ale jsme přesvědčeni o tom, že většina dětí může být lepší a může se do školy těšit.
9. Snahou školy bude tvořivě se zapojovat do projektových a mezinárodních aktivit.
10. S cílem před očima se dá zvládnout i ta nejtěžší cesta.

Hlavními spolupřítelny jsou:

- žáci
- lidské zdroje
- rodiče
- veřejnost
- zřizovatel

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Jsme úplnou základní školou s prvním až devátým postupným ročníkem. Škola vzdělává okolo 120 žáků, průměrná naplněnost tříd je 13 žáků, každý ročník je zastoupen 1 třídou. Budova školy se nachází na samotném začátku obce, v klidném prostředí a v blízkosti autobusové zastávky.

2.2 Vybavení školy

V budově školy je devět kmenových tříd a odborné učebny pro výuku informatiky, přírodovědných předmětů, rukodělných činností i cizích jazyků. Součástí školy je tělocvična, k dispozici je školní pozemek a cvičná kuchyně. Součástí školy je vstupní hala s klavírem, která je využívána ke školním akcím (besídky, vystoupení ...).

Počítačová učebna je vybavena dostatečným počtem počítačů. Při práci na PC má každý žák k dispozici jeden. Samozřejmostí je přístup na internet, možnost použití tiskárny a kopírovacího přístroje. Učebna je dále vybavena žaluziemi pro přizpůsobení světelných podmínek při práci. V odpoledních hodinách mají žáci možnost využít učebnu v rámci zájmových činností.

Cizí jazyky (angličtina, němčina) jsou vyučovány především v učebně cizích jazyků a také v kmenových třídách s využitím dataprojektorů a interaktivních tabulí. Součástí jsou také nástěnné tabule a další didaktické pomůcky.

Učebna rukodělných činností je umístěná v přízemí pro své výborné světelné podmínky. Je dostatečně prostorná, umístění stolu vyhovuje hygienickým požadavkům při práci. Pracovní činnosti jsou vyučovány v nově vybavené školní dílně a cvičné kuchyni. Kuchyně je propojena s cvičnou jídelnou.

Tělocvična je vybavena standardním náradím, její rozměry umožňují provozování všech míčových her. K tělocvičně patří dvě uzamykatelné šatny s hygienickým zařízením (WC, umyvadla, sprcha). Sportovní pomůcky jsou shromážděny v kabinetu tělesné výchovy.

Školní družinu navštěvují žáci 1. stupně. Součástí školy jsou dvě oddělení školní družiny. Místnost školní družiny má charakter herny, 2. oddělení využívá místnost 1. třídy.

Naši žáci mohou pod dozorem vyučujících využívat terasu a školní hřiště. Pro tělesně postižené děti máme v přízemí umístěnou hygienickou kabinu s odpovídajícími parametry. Veškerá sociální zařízení a šatny odpovídají platným normám. Podrobněji rozpracováno v provozním řádu školy.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 15 členů. Vysokoškolské vzdělání má 15 pedagogů a vychovatelka ve školní družině má vyšší odborné vzdělání. Jeden z pedagogů zastává funkci výchovného poradce a další pedagog funkci metodika prevence. Během celého roku je žákům poskytnuto velké množství informací o návykových látkách prostřednictvím didaktických materiálů, výukových filmů a přednášek.

Učitelé se účastní doplňkového vzdělávání pedagogických pracovníků a kurzů, zaměřujících se na nové pracovní metody a postupy, týmovou spolupráci, matematické vzdělávání, výchovné poradenství, výtvarné techniky, pedagogicko-psychologickou problematiku atd. Velkou pozornost věnujeme žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, se kterými pak pracují individuálně všichni vyučující. Součástí pedagogického sboru je asistent pedagoga. Pedagogičtí pracovníci se při práci s těmito dětmi řídí doporučeními pedagogicko-psychologických poraden.

2.4 Charakteristika žáků

Naši školu navštěvují žáci ze Sudic, Rohova a Třebomi. Po vyučování se děti mohou zapojit do celé řady zájmových činností, mnohé navštěvují po vyučování školní družinu. Vzděláváme děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

2.5 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

V roce 2003 se škola zapojila do projektu příhraniční spolupráce Euroregion Silesia. Od roku 1995 spolupracujeme s polskými přáteli z Pietrowic Wielkich a z Kietrze.

Zajišťujeme besedy s příslušníky Policie ČR a hasičů. Každoročně se zapojujeme do mnoha dlouhodobých i krátkodobých projektů v oblasti vzdělávání, zdraví, ekologie, bezpečnosti (např. MŠMT OPVK, MŠMT OPVVV, EKOŠKOLA). Taktéž se účastníme mnoha soutěží a olympiád. Třídní kolektivy vyjíždějí na řadu exkurzí, výletů (v ČR i do zahraničí). Pořádáme kulturně-vzdělávací akce (divadlo, kino,...), sportovní akce (se školami

našeho regionu) nebo pobyty v přírodě. Žáci rovněž pokračují v činnostech dramatické výchovy, pořádají různá vystoupení, která se těší velké oblibě veřejnosti.

Všechny naše aktivity a snahy vedou ke zkvalitňování výuky a vzájemných vztahů a ke zlepšování prostředí školy.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce a komunikace s rodiči žáků a veřejností je nedílnou součástí života a chodu základní školy. Naším cílem je vycházet si vstříc a nacházet společné řešení problémů, týkajících se učebních a výchovných potíží žáků. Rodiče mohou školu navštívit kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícím a při třídních schůzkách. Pořádáme akce pro veřejnost – besídky, tradiční vánoční jarmark s prodejní výstavou výrobků žáků, mikulášskou nadílku, vystoupení ke Dni matek či Hlas RST.

Rodiče se o činnostech školy dovídají také prostřednictvím svých zástupců ve školské radě a členů sdružení rodičů STROM, kteří významnou měrou podporují aktivity dětí a sami nebo ve spolupráci se školou pořádají pro rodiče sportovní a kulturní akce. Zároveň mohou navštívit webové stránky školy, které jsou průběžně aktualizovány. Úzce spolupracujeme s představiteli obcí Sudice, Rohov, Třebom. Pravidelně navštěvujeme obecní knihovnu, organizujeme a zároveň se účastníme řady kulturních a sportovních aktivit pro širokou veřejnost (zahájení adventu, vánoční vystoupení pro seniory, vítání občánků, maškarní ples, Den dětí atd.).

2.7 Zájmové aktivity pro žáky

Naše škola může nabídnout dětem jako doplňkovou činnost zájmové kroužky, které vedou nejen učitelé naší školy, ale také někteří externí zaměstnanci. V uplynulých letech to byly především tyto kroužky: počítačový, sborový zpěv, sportovní hry, kroužek „šikovných rukou“, keramika, hra na flétnu a klavír, přírodovědný a novinářský kroužek, konverzace v anglickém a německém jazyce, tenis.

2.8 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje vedení školy, výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitelé a ostatní pedagogičtí pracovníci.

2.8.1 Zaměření poradenských služeb

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- kariérové poradenství, volba povolání
- poradenství při inkluzi žáků s priznanými podpůrnými opatřeními
- poradenství ke vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi
- výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků nebo rodičů

2.8.2 Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a jejich rodičům, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

2.8.3 Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog, přednášky, diskuze a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů a kurátory pro děti a mládež či sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultuje s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy.

2.8.4 Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou a péčí o děti či vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

2.9 Řízení a organizace výuky

2.9.1 Ročníkové řízení a plánování

V organizaci vyučování je za základní jednotku považován ročník. Vzdělávací témata jsou plánována vždy společně pro celý ročník. Vyšší jednotkou je celá škola, kde vyučovací proces probíhá na principu vertikálního propojení ročníků. Třída je chápána jako intimní prostředí pro žáky, a to v míře, jakou podle věku potřebují.

Cílem je větší efektivita vzdělávacího procesu, využití potenciálu spolupráce žáků v ročníku, intenzivnější spolupráce pedagogů, účelná diferenciací a individualizace vyučovacího procesu.

2.9.2 Řízení a koordinace práce učitelů

Učitelé společně plánují vyučovací proces a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Přípravují celoroční plán výuky, který je konkretizován do měsíčních plánů. Vytváří a realizují projekty. V rámci celé školy učitelé spolupracují na přípravě celoročního, celoškolského projektu a promýšlejí vertikální propojení celé školy.

Týmová setkání všech učitelů probíhají formou soustředění na počátku školního roku a několikrát v průběhu školního roku na pracovních poradách.

V práci učitelů jsou podporovány aktivity tzv. vzájemných hospitací a metodických sdružení, které mají vnést do pedagogického procesu tvořivý přístup a prvky sebereflexe.

2.9.3 Řízení a koordinace práce žáků

Jak již bylo zmíněno, základním plánovacím obdobím činnosti žáků je měsíc. V rámci každého měsíce musejí být do aktivit žáků zařazeny takové cíle a činnosti, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí žáků přiměřeně věku.

Při společných činnostech žáků, v rámci projektů, jsou zařazovány besedy. V úvodu probíhá motivace žáků k činnosti, ujasnění zásad práce i s důrazem na bezpečnost žáků, stanovení pracovních postupů, výběr témat a možných souvislostí a v neposlední řadě stanovování forem výstupů. Závěrem proběhne seznámení se s výstupy, závěry a celkové zhodnocení daných činností se zařazením prvků sebehodnocení.

Do výuky je nejčastěji zařazována práce dětí ve skupinách, která má charakter kooperativního učení, projektového učení. V této části pracují žáci víceméně samostatně. Spolupráce, učení se jeden od druhého, zvyšuje efektivitu vzdělávání. Přínosem je vytváření různých skupin podle vzdělávacích potřeb žáka.

V rámci vybraných témat nebo projektů může být práce žáků plánována společně pro více ročníků (například pomocníci při zápisu do první třídy, tradiční kulturní vystoupení, případně společná práce na projektu, jehož výstupy jsou tvořeny výsledky dílčích úkolů, na kterých spolupracují žáci různých ročníků).

2.9.4 Klasifikace

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků postupuje škola v souladu s ustanoveními § 51 - §53 školského zákona. Pravidla a kritéria hodnocení žáků vymezuje podrobně klasifikační řád školy, který byl schválen školskou radou dne 21. 10. 2014.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla několikaletou snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy vůbec.

Škola u hranic – bez hranic klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání:

Chceme žáky učit takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě:

- zavádět do výuky efektivní metody jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými povedeme žáky k týmové spolupráci, vzájemné pomoci
- klást důraz na výuku cizích jazyků
- vést žáky k správné volbě povolání
- klást velký důraz na informační a komunikační technologie, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu
- chceme srovnatelnou péči věnovat všem žákům bez rozdílu v nadání
- chceme klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny
- nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale stejně tak hudební, pohybové, estetické, technické atd.
- chceme provádět inkluzi žáků s příznými podpůrnými opatřeními
- důležitou úlohu plní činnost školní družiny, kde děti ve svém volném čase rozvíjejí své schopnosti, vědomosti a dovednosti
- při výuce náboženství spolupracovat s církví
- klást důraz na vedení ke správnému životnímu stylu, ke schopnostem kulturního a estetického prožitku, k zájmu o věci veřejné

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem výchovy a vzdělávání je vybavit všechny žáky souborem klíčových kompetencí. Všechny postupy, činnosti a aktivity směřují k jejich získání. Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Mají žákům pomáhat při získání základu všeobecného vzdělávání.

Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Klíčové kompetence jsou v rámci vzdělávacího procesu uplatňovány všemi pedagogy a stávají se východiskem pro výchovné a vzdělávací strategie, které jsou vymezovány na úrovni vyučovacích předmětů.

KOMPETENCE K UČENÍ:

Cílem je umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Učitel:

Klade během výuky důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací.

Vede žáky k sebehodnocení, k rozvoji tvořivé činnosti.

Uplatňuje individuální přístup při řešení problémových úloh.

Zařazuje metody, při kterých docházejí žáci k objevům, řešením a závěrům sami.

Vybízí žáky, aby kladli otázky k věci.

Zadáva úkoly, při kterých žáci spolupracují.

Zadáva úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů.

Klade důraz na přirozenou soutěživost při činnostech, zařazujeme projektové vyučování.

Vědomě eliminujeme rušivé podněty a vytváříme si optimální podmínky pro učení.

Vytváří si plán pro dosažení učebních cílů a jednoduchých kritérií pro vyhodnocování toho, co se žáci naučili, a posléze toho, co používají.

Žák:

Projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení.

Disponuje znalostí jednoduchých textových zdrojů (učebnice, encyklopedie, další knihy a časopisy) pro učení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ:

Podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problémů, svoje řešení si dokázali obhájit. Každoročně se účastníme soutěže Klokán a testování Scio, Kalibro nebo Cermat.

Učitel:

Vede k aktivnímu podílu ve všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

Využívá internetové stránky k prezentaci projektů.

Klade otevřené otázky, zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost.

Zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Vede žáky k prozkoumávání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních.

Zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů.

Pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků.

Sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok.

Žák:

Zdokonaluje si postupně kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídít a vhodným způsobem využívat.

Je veden úměrně věku k používání internetu.

Prezentuje své názory myšlenkami a nápady na internetu.

Zapojuje se podle svých schopností a dovedností do soutěží.

Připravuje různé aktivity pro mladší spolužáky (divadlo, soutěže, výrobky).

Hledá různé varianty řešení problémů a vybírá mezi nimi.

Nenechá se odradit případným neúspěchem a vytrvale směřuje k řešení.

Přijímá odpovědnost za výsledek řešení problémů.

Ví, jakých chyb by se mohl dopustit při řešení problému.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ:

Mezi cíle základního vzdělávání patří mimo jiné vést žáky ke komunikaci se spolužáky, učiteli a širší veřejností. Komunikace je pro rozvoj člověka nepostradatelná. Jedná se o komunikaci všestrannou, účinnou a otevřenou. Účastníme se znalostních a dovednostních soutěží. Pořádáme výstavy prací dětí v období Vánoc a Velikonoc.

Učitel:

Vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.

Učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům jiných.

Podporuje přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami.

Snaží se vést žáky k toleranci názorů druhých a k tomu, aby bez urážky uměli ustoupit.

Vede žáky k vzájemné spolupráci a vytváření si sociální role ve skupinách, k převzetí zodpovědnosti za své chování.

Vybízí žáky, aby kladli otázky „k věci“.

Vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.

Umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce různými způsoby.

Vede žáky k plánování úkolů a postupů.

Umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení.

Zadáva úkoly, při kterých žáci spolupracují.

Zadáva úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů.

Zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami.

Umožňuje žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení.

Žák:

Podílí se na zpracování videozáznamů a různé další dokumentace ze školního života.

Dešifruje význam piktogramů a sám je ve srozumitelné podobě tvoří.

Rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, zejména reklamy.

Využívá ke komunikaci telefon (i mobilní).

Zná obvyklé české fráze.

Podporujeme komunikaci s jinými školami Polsko - Kietrz, Pietrowice Wielkie.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ:

Cílem je rozvíjet u žáků schopnost spolupráce a naučit je respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali projevat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací, rozvíjeli vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě. Učíme žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný.

Učitel:

Používá během vzdělávání mimo jiné formu skupinové práce žáků, podporuje vzájemnou pomoc při učení.

Rozvíjí při praktických cvičeních a úkolech sociální kompetence (TV, školní výlety, exkurze). Usiluje, aby žáci prokázali schopnost střídat sociální role ve skupině.

Vede k respektování jiných i sama sebe, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí (třídní samospráva).

Učí /je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, posiluje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Vede žáky všech tří obcí ke vzájemné toleranci, spolupráci, vstřícnému postoji k odlišnostem, komunikaci s příslušníky jiných národností a ras.

Aktivizuje prevence sociálně patologických jevů.

Potlačuje negativní projevy mezi žáky.

Vnímá i aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků.

Ukazuje žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním.

Vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.

Zadáva úkoly, při kterých žáci spolupracují.

Vyžaduje důsledné dodržování dohodnutých pravidel.

Projevuje vůči každému žákovi očekávání úspěchu.

Zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky.

Umožňuje, aby si žáci vzájemně sdělovali své pocity a názory.

Reflektuje společenské a přírodní dění.

Vede žáky, aby oceňovali své spolužáky ve skupině za dobrou práci, podíleli se na výrobě pomůcek.

Snaží se, aby každý žák dokázal přijmout jednoduchou roli ve skupině a věděl, jak řídit, organizovat činnost ostatních dětí.

Žák:

Spolupracuje ve skupině.

Pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce.

Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy.

Podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu.

Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.

KOMPETENCE OBČANSKÉ:

Základem je připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti. V naší škole jsou respektovány individuální rozdíly.

Učitel:

Vede žáky k vnímání krásy přírody a cílenému pečování o ni (výsadba okrasných stromů – aleje kolem cest – lípa malolistá, bříza, javor).

Vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu.

Umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení.

Důsledně vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel.

Vede žáky k třídění odpadů.

V rámci občanských kompetencí vede žáky ke spolupráci se správními orgány (Vítání občánků, Vánoce pro důchodce, Besedy se starostou obce).

Žák:

Stanovuje v třídních kolektivech společně se spolužáky pravidla chování, na které navazuje školní řád.

Uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.

Při pobytech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby.

Zapojuje se do projektů, kde se prakticky seznamuje s kulturou jiných národů a tradic.
Aktivně se zapojuje do veřejně prospěšných a charitativních aktivit (sběr starého papíru, třídění odpadů, charitativní koncerty atd.).

KOMPETENCE PRACOVNÍ:

Nejdůležitějším aspektem je motivace žáků k aktivnímu zapojení se do činností. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Spolupracujeme s Úřadem práce v Opavě, který umožňuje žákům prostřednictvím programu Informa, seznámit se s nabídkami škol a možnostmi uplatnění v budoucím profesním životě. Na škole je vypracován celoškolský plán k volbě povolání.

Učitel:

Vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci.

Pomáhá žákům při profesní orientaci.

Pestrou nabídkou zájmových kroužků škola podněcuje u žáků zájem o další pracovní orientaci.

Formuje společně s žáky cíl činnosti.

Sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a oceňuje jejich pokrok, ukazuje, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním.

Vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení.

Vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech, důsledně trvá na dodržování dohodnutých pravidel.

Vede žáky k převzetí odpovědnosti za splnitelné úkoly.

Snaží se, aby žáci plánovali a organizovali své pracovní činnosti.

Umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce.

Žák:

Adaptuje se na změněné nebo nové pracovní prostředí.

Používá bezpečně a účinně materiály a vybavení.

Dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky.

Využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ:

Jsou nezbytné k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech a při řešení nejrůznějších problémů.

Učitel:

Je schopen plánovat a realizovat využití digitálních technologií v různých fázích procesu učení.

Realizuje výukové aktivity s podporou digitálních technologií zaměřené na rozvoj samostatného učení žáků i skupinovou práci.

Umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků.

Žák:

Se zapojuje do společnosti prostřednictvím online aktivit, vyhledává příležitosti k osobnímu rozvoji a zvyšování kvalifikace prostřednictvím digitálních technologií a současně průběžně rozvíjí svou schopnost využívat nové digitální technologie a aktuální digitální prostředí.

Vnímá a hodnotí potenciál i rizika zapojení digitálních technologií do různých procesů a v různých situacích a podle toho zodpovědně jedná.

Identifikuje problémy a možnosti jejich řešení pomocí digitálních prostředků.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

3.3.1 Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy v Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání, kterých je využíváno při stanovení individuálního vzdělávacího plánu. V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky;
- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky;

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola umožní:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;

- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

3.3.2 Přehled podpůrných opatření

Vzdělávání žáků se SVP probíhá s využitím podpůrných opatření, která se člení do 5 stupňů podle organizační a finanční náročnosti. Pro žáky je podpora bezplatná.

Hlavní podpůrná opatření zahrnují (úplný přehled viz Příloha č. 1 Vyhlášky č. 27/2016):

- a) poradenskou pomoc školy a pomoc školského poradenského zařízení – PPP a SPC
- b) úpravu organizace vzdělávání
- c) úpravu podmínek přijímání a ukončování vzdělávání
- d) využívání IVP
- e) asistenta pedagoga, případně dalšího pedagogického pracovníka – například speciálního pedagoga
- f) úpravu vzdělávání neslyšících žáků
- g) možnost uplatnit augmentativní a alternativní formy komunikace
- h) možnost vzdělávat ve stavebně nebo technicky upravených prostorách
- i) úhradu speciálních učebnic, didaktických a kompenzačních pomůcek

Nová je také možnost poskytovat podpůrná opatření ve školských zařízeních, která se podílejí na vzdělávání žáka, případně na přípravě na vzdělávání žáka. Jedná se především o družiny. Druh a rozsah podpůrných opatření vychází ze speciálních vzdělávacích potřeb žáka a také z toho, která podpůrná opatření má žák k dispozici ve škole a která jsou nezbytná

i pro jeho činnost ve školských zařízeních.

Rozsah podpory je limitován dobou, kterou dítě v těchto zařízeních tráví. Popis možné podpory je uveden ve vyhlášce č.27/2016 Sb., v přehledu podpůrných opatření. Pokud je školské zařízení součástí právnické osoby - školy, obdrží škola jedno doporučení ke vzdělávání žáka.

Ředitel školy poskytne ŠPZ, u něhož zákonný zástupce požádal o vyšetření a vystavení Doporučení ke vzdělávání žáka, aktuální informace o podmínkách a možnostech školy, které se vztahují k potřebám žáka a k možnostem takového žáka v ní vzdělávat.

Po vydání doporučení má škola maximální dobu čtyř měsíců pro vytvoření doporučených podmínek pro vzdělávání žáka a zajištění podpůrných opatření. V případě, že v této lhůtě nelze ve škole zajistit např. stavební či technické úpravy, zvaží ŠPZ po konzultaci se školou a zákonným zástupcem žáka možnost kombinace jiných podpůrných opatření, v krajním případě doporučí rodiči školu, která je technicky připravena pro vzdělávání žáka.

V případě nemožnosti zajistit v předepsané lhůtě personální podpůrná opatření (asistent pedagoga, speciální pedagog, učitel předmětu speciálně pedagogické péče apod.), hledá do doby zajištění personálního podpůrná opatření škola či školské zařízení řešení, které umožní podporu žáka (např. dohodou o podpoře a metodickém vedení s SPC nebo PPP). Vždy je třeba se řídit základním pravidlem, že jakékoli řešení musí být v nejlepším zájmu žáka.

Opatření, která realizuje škola sama:

- Podpůrná opatření 1. stupně

Škola volí podpůrná opatření prvního stupně tehdy, pokud žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy); pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga.

Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP) - stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka. Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav. Pokud se ani s dodatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší a nemá trend zlepšovat nebo je jeho stav naopak setrvalý nebo se horší - pak je vhodné žákovi a zákonným zástupcům doporučit, aby navštívili školské poradenské zařízení.

Škola zajistí předání PLPP školskému poradenskému zařízení, aby se předešlo uplatňování neúčinných podpůrných opatření.

Opatření, které škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení:

- Podpůrná opatření 2. – 5. stupně

A. Zákonný zástupce žáka respektoval doporučení školy nebo se rozhodl sám k návštěvě ŠPZ

Školské poradenské zařízení (PPP nebo SPC) nejpozději do tří měsíců od objednání žáka provede posouzení speciálních vzdělávacích potřeb žáka a do 30 dnů od návštěvy ŠPZ vypracuje pro rodiče zprávu z vyšetření. Pro rodiče a školu pak vypracuje Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. V případě, že podmínkou pro stanovení podpůrných opatření je vyjádření dalšího odborníka (lékaře apod.), prodlužuje se tomu adekvátně lhůta pro vypracování Doporučení.

Při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb vychází ze sdělení rodiče a žáka, ze závěrů školy a PLPP, pokud byl zpracován, dále ze závěrů vyšetření lékařů a dalších odborníků, kteří se do té doby nebo i následně podíleli na péči o žáka.

Pokud bude příprava Doporučení ke vzdělávání žáka vyžadovat:

a) informace školy (zajištění pomůcek, přítomnost asistenta pedagoga ve třídě v případě, že již ve třídě asistent působí, uzpůsobení dalších podmínek pro vzdělávání žáka, tj. velikost třídy, organizace vzdělávání atd.) – pak před vydáním doporučení zástupce ŠPZ konzultuje se školou. Obvykle ve školách zajišťují tyto služby výchovní poradci nebo ředitel školy pověří jiného pedagoga, který bude o nastavování podpůrných opatření se ŠPZ komunikovat

b) informace dalšího ŠPZ, pokud bude charakter speciálních vzdělávacích potřeb žáka takový, že bude třeba komunikovat s více zařízeními.

Jedná se především o žáky s kombinovaným postižením, kdy žák má obtíže, které pramení například z poruchy učení a současně je slabozraký a je třeba mu poskytovat i speciálně pedagogickou péči. V takovém případě se musí domluvit dvě ŠPZ na formulaci jednoho Doporučení ke vzdělávání žáka, aby podpůrná opatření nebyla poskytována duplicitně.

B. Zákonný zástupce žáka přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání žáka a způsobil tak žákovi obtíže při vzdělávání, protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže.

V této situaci se může škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost. Tato varianta je považována za mezní, tedy je třeba ji volit až v případě, kdy nelze jinými cestami dosáhnout naplnění zájmu žáka (podrobněji viz materiál tzv. informačním balíčku Metodické doporučení pro případy, kdy rodič nekoná v zájmu dítěte ve spojitosti se vzděláváním).

3.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola tedy využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je věnována pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky;
- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popř. jinými odborníky.